

המכללה האקדמית נתניה הפקולטה למשפטים

דיני משפחה וירושה תשס"ו (מועד א')

16.7.06

מס' הקורס:

המרצה: פרופ' מיכאל קורינאלדי

עוזרת הוראה: עו"ד טלי אויזרוביץ

הנחיות:

1. משך הבחינה: שלוש שעות.
2. מותר להכניס כל חומר שהוא.
3. נמק בקיצור את תשובתך וציין את הבסיס לכך, בצירוף איזכור האסמכתאות הנוגעות לעניין מן החקיקה והפסיקה (יש לאזכר את המקור וההלכה הפסוקה העולה ממנו, ואין לצטט אותו).
4. נא לכתוב בקיצור ולעניין בלבד, על פי הנתונים העובדתיים שבשאלה, ובהתייחס לנשאל בלבד.
5. כל השאלות חובה.
6. נא לכתוב כל שאלה בעמוד נפרד ועל צד אחד של הדף, ובכתב קריא וברור.

שאלה א' (45% , הזמן המומלץ: 75 דקות) (היקף התשובה לא יעלה על 5 עמודים)

שרה ובעלה אברהם, יהודים, תושבי ואזרחי ישראל, הנשואים כדת משה וישראל, נסעו לשליחות דיפלומטית לארה"ב, לתקופה של 3 שנים. במהלך שליחותם הם הסכימו להתגרש ונערכו ביניהם גירושין אזרחיים בבימ"ש מוסמך בארה"ב ובידה של שרה פסק דין מאושר כחוק. לאחר מכן שרה חזרה לארץ וחיתה ללא נישואין עם גבר יהודי פנוי בשם שמואל במשך שנתיים, הרתה משמואל וילדה בן בשם ראובן. שמואל מכיר באבהותו על הילד ראובן, שרה ושמואל צברו בתקופת חייהם המשותפים נכסים שונים שנרשמו על שם שמואל.

שרה מעוניינת להסדיר את מעמדה האישי ואת רישום האבהות שמואל על הילד ראובן ולהגיש תביעה למזונות הילד ראובן. כמו כן שרה פנתה לאברהם כי יסכים לסדר את גירושיהם גם בבית דין רבני, אך אברהם סירב בטענות שונות.

שרה פונה אליך בבקשה לחוות דעתך, על התוצאות המשפטיות של הגירושין האזרחיים ואם היא זקוקה לגט רבני וכן מה התוצאות המשפטיות של חייה המשותפים עם שמואל, ללא נישואין. עליך להשיב על השאלות הבאות:

- א. האם שרה זכאית לרשום את הגירושין האזרחיים במירשם האוכלוסין בישראל?
- ב. האם שרה רשאית ויכולה, מבחינת חוקי המדינה, להינשא לשמואל (בארץ ו/או בחו"ל)?
- ג. האם שרה תוכל לשנות במירשם האוכלוסין, את שמה לשם משפחתו של שמואל?
- ד. מה הוא מעמד הילד ראובן שנולד לשרה ושמואל, מבחינת כשירותו לנישואין?
- ה. האם ראובן יוכל לשאת את שם משפחתו של שמואל?
- ו. האם ראובן יהיה זכאי למזונות מאביו (שמואל) או מאברהם?
- ז. מה הדרכים העומדות לרשות שרה על מנת לגרום לכך שאברהם יתן לה גט והאם פתוחה בפני שרה האפשרות להגיש תביעה למזונות נגד אברהם, על יסוד העילה של סרבנותו לגט?
- ח. האם תשתנה תשובתך לשאלות ב' ו- ד' לעיל במקרה ששמואל אינו יהודי?

נמק בקיצור את תשובתך וציין את הבסיס לכך, בצירוף איזכור האסמכתאות הנוגעות לענין מן ההלכה, החקיקה והפסיקה (נא להמנע מציטוט קטעים שלמים).

שאלה ב' (40% , הזמן המומלץ: 75 דקות) (היקף התשובה לא יעלה על 4 עמודים)

יעקב ולאה נישאו כדת משה וישראל בשנת 1990. ומנישואיהם נולד בן שמעון שהוא כיום בן 5. במהלך נישואיהם צברו בני הזוג רכוש שכלל את דירת הנישואין ועסק עם בעלות על שתי חנויות. הדירה נרשמה על שם שני בני הזוג, אך העסק שנוסד לאחר הנישואין ממקורות משותפים של שני בני הזוג נרשם על שם הבעל בלבד. בין בני הזוג התעוררו חילוקי דעות לגבי אורח החיים שלהם והמוסד החינוכי הראוי לבן. לאחרונה לאה עזבה את דירת הנישואין יחד עם הבן ועברה לגור בדירה שכורה בשכונה אחרת. לאה דרשה מיעקב כי העסק ירשם גם על שמה באופן שיהיו להם חלקים שווים בעסק.

יעקב התנגד לדרישת לאה ומחשש להליכים משפטיים צפויים מצד לאה, מיהר, בהצעת עורך דינו להגיש לבד"ר תביעת גירושין שבה כרך את חלוקת הרכוש הנ"ל לכל פרטיו. כמו כן כרך יעקב בתביעת הגירושין את נושא מזונות לאה והבן שמעון. לאחר שיעקב הגיש את תביעת הגירושין לאה הגישה, בשמה ובשם הבן לבימ"ש לעניני משפחה תביעה נגד יעקב למזונותיה ולמזונות הבן שמעון. תביעה זו כללה סעד של החזרת המדור לה ולבן בדירת הנישואין או מדור חילופי אף במקרה של גירושין. כמו כן הגישה לאה בבימ"ש לעניני משפחה תביעה להחזקת הבן שכללה סעד בענין מקום חינוך הבן שמעון.

לאה טענה בבד"ר לחוסר סמכות בד"ר פרט לתביעת הגירושין עצמה וביקשה כי בד"ר ימתין עד להחלטת בימ"ש לעניני משפחה.

בית הדין הרבני דחה את בקשת לאה, שמע טענות והוכחות, חייב את לאה לקבל גט פיטורין ופסק הדין האופרטיבי של בית הדין הרבני כלל הוראות כדלקמן:

- א. יעקב פטור מלשלם מזונות ללאה.
- ב. הבן שמעון ישאר במשמורת יעקב עם זכות ביקורים ללאה – ולפיכך תביעה למזונותיו נדחית.
- ג. מוסד החינוך שבו ילמד הבן שמעון יהא בשכונת מגורי אביו.
- ד. דירת הנישואין תמכר, לאחר הגט, כפנויה והתמורה תחולק בין הצדדים בחלקים שווים.
- ה. העסק ישאר בבעלותו של יעקב ולאה תקבל את סכום הכתובה.

לאה עירערה לבית הדין הרבני הגדול לערעורים כנגד פסק הדין הנ"ל וערעורה נדחה. הגירושין לא בוצעו בשל סירוב לאה לקיים את פסק הדין הרבני. לאחר מכן לאה עתרה לבג"ץ כנגד בית הדין הרבני האזורי ובית הדין הרבני הגדול לערעורים ובעתירה ביקשה: לבטל מחוסר סמכות, את ההוראות הנ"ל א' – ה' של פסק הדין הרבני ולקבוע כי בימ"ש לעניני משפחה הוא המוסמך לדון בכל הענינים הנ"ל.

עליך להשיב על השאלות הבאות:

- א. מה יפסוק בג"ץ לגבי כל אחת מההוראות הנ"ל של בית הדין הרבני ?
- ב. מה יפסוק בג"ץ לגבי הסמכות של בית הדין הרבני או בית המשפט לעניני משפחה בכל אחד מהענינים הנ"ל.

בתשובתך עליך לציין את הטענות האפשריות של כל אחד מהצדדים והנימוקים הצפויים בפסק דין בג"ץ, בצירוף איזכורים מן החקיקה והפסיקה (לגבי הפסיקה ציין לפחות אסמכתא אחת לכל ענין).

שאלה ג' (15%, הזמן המומלץ: 20 דקות) (היקף התשובה לא יעלה על חצי עמוד)

פרט והסבר את ההבדלים בין איש ואשה, שאחד מהם סרבן או סרבנית גט לגבי הדרכים האפשריות לביצוע:

- 1) פסק דין חיוב גט.
- 2) פסק דין כפיית גט.

בתשובתך עליך לפרט את ההבדלים על פי ההלכה ועל פי חוקי המדינה, תוך איזכור סעיפי החוק הנוגעים לענין.

